

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 14.02.2015

Clasa a V-a

1. Fie $a = 2015 + 2(1 + 2 + 3 + 4 + \dots + 2014)$ și $b = 1 + 3 + 5 + 7 + \dots + 2015$.

a) Arătați că a și b sunt pătrate perfecte .

b) Arătați că $2015 + a < 4b$

Prof. Gobej Adrian, Curtea de Argeș

2. Determinați numerele naturale prime a , b și c pentru care are loc egalitatea $2a + 5b + 6c = 50$.

GM 5/2014

3. Determinați mulțimile X și Y știind că sunt îndeplinite simultan condițiile:

(i) $X \cup Y \subset \{1; 2; 3; 4\}$;

(ii) $X \cap Y \supset \{1; 2\}$;

(iii) $X \setminus Y \subset \{1; 2; 4\}$;

(iv) $\{1; 2; 3\} \not\subset Y$;

(v) X are mai puține elemente decât Y .

4. Pentru o excursie școlară s-au închiriat autocare la prețul de 5 lei pe kilometru, iar lungimea traseului a fost stabilită la 600 km. Din diferite motive, 6 elevi s-au retras din excursie, iar traseul efectiv a fost mai scurt, în așa fel încât prețul transportului pe elev nu s-a modificat. Știind că s-au plătit 2700 lei pentru autocare, aflați lungimea efectivă a traseului parcurs și numărul de elevi înscriși inițial.

Prof. Constantin Bozdog, Reghin

NOTĂ: Timp de lucru: 2 ore.
Fiecare subiect este notat de la 0 puncte la 7 puncte.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 14.02.2015

Clasa a VI-a

1. Aflați numărul natural \overline{xy} dacă $\frac{\overline{xyxyxy}}{\overline{yxyxyx}} = \frac{4}{7}$.

GM 5/2014

2. Arătați că numărul $N = 1 + 7 + 7^2 + \dots + 7^{2015}$ este divizibil cu 200.

prelucrare GM 2014

3. Se consideră segmentul AB și O mijlocul său. Pe o dreaptă d ce trece prin O (diferită de AB) se consideră de o parte și de alta a lui O punctele M și N ($M, N \in d$) astfel încât unghiurile $\sphericalangle MBO$ și $\sphericalangle NAO$ sunt congruente. Arătați că $[MA] \equiv [NB]$.

* * *

4. Se consideră două unghiuri adiacente și suplementare. Bisectoarea celui mai mare dintre ele formează cu o latură a celuilalt un unghi de 110° . Aflați măsurile celor două unghiuri.

* * *

NOTĂ: Timp de lucru: 2 ore.

Fiecare subiect este notat de la 0 puncte la 7 puncte.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
Etapa locală - 14.02.2015
Clasa a VII-a

1. a) Arătați că $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2015}} > \sqrt{2015}$.

b) Fie $x = \frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{6}} + \dots + \frac{\sqrt{2015}-\sqrt{2014}}{\sqrt{2015 \cdot 2014}}$. Determinați $[x\sqrt{2015}]$, unde $[a]$ reprezintă partea întreagă a numărului real a .

* * *

2. Fie $a, b, c \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $a^2 + b^2 = c^2$ și $a \leq b$. Arătați că:

a) $\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \notin \mathbb{Q}$;

b) există a, b cu $a \not\equiv 5, b \not\equiv 5$ și $\text{cmmdc}(a, b) = 1$, astfel încât $\sqrt{a^2 b^2 + c^2} \in \mathbb{N}$.

Laurențiu Țibrea

3. În paralelogramul $ABCD$, considerăm $AC \cap BD = \{O\}$, $M, N \in (AC)$ astfel încât $A-M-N$ și $(AM) \equiv (NC)$. Dacă $DM \cap BC = \{L\}$ și $BN \cap AD = \{T\}$, arătați că:

a) $(DN) \equiv (BM)$;

b) L, O, T sunt coliniare.

* * *

4. În triunghiul ABC cu $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$ și $m(\sphericalangle C) = 30^\circ$, considerăm bisectoarea $[BE]$, $E \in [AC]$ și un punct D pe $[BC]$ astfel încât $BC = 3BD$. Dacă $\{O\} = BE \cap AD$ și F este mijlocul lui $[AB]$, arătați că F, O și C sunt coliniare.

GM 11/2014

NOTĂ:

Timp de lucru: 3 ore.

Fiecare subiect este notat de la 0 puncte la 7 puncte.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
Etapa locală - 14.02.2015
Clasa a VIII-a

1. Fie ecuația: $7(1-x):m - 2x = 2(1-x)$, cu m parametru real nenul.

- a) Să se rezolve ecuația.
b) Să se determine m număr întreg pentru care partea întreagă a soluției ecuației este egală cu 1.

2. Fie x, y, z numere reale strict pozitive. Să se arate că:

a)
$$\frac{1}{x} + \frac{1}{2y} \geq \frac{4}{x+2y}$$

b)
$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} > \frac{8}{3} \left(\frac{1}{x+2y} + \frac{1}{y+2z} + \frac{1}{z+2x} \right)$$

3. Pe planul pătratului ABCD se ridică de aceeași parte perpendicularele AM și CN.

- a) Să se arate că dreptele MN și BD sunt perpendiculare.
b) Dacă $AB=3$, $AM=4$, $CN=4-\sqrt{7}$, să se calculeze distanțele de la M la BN și de la M la planul (BCN).

4. Fie piramida patrulateră regulată VABCD, $\{O\}=AC \cap BD$ și $P, Q \in (VO)$. Dacă $\{E\}=AP \cap CV$, $\{F\}=CP \cap AV$, $\{S\}=BQ \cap DV$ și $\{T\}=DQ \cap BV$, arătați că măsura unghiului dintre dreptele EF și ST nu depinde de alegerea punctelor P și Q pe segmentul VO.

GM 11/2014

NOTĂ: Timp de lucru: 3 ore.

Fiecare subiect este notat de la 0 puncte la 7 puncte.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 14.02.2015

Clasa a V-a

Soluții

1.

$$\begin{aligned} \text{a) } a &= 2015 + 2(1 + 2 + 3 + 4 + \dots + 2014) = 2015 + 2 \cdot 2014 \cdot 2015 : 2 = \\ &= 2015 + 2014 \cdot 2015 = 2015(1+2014) = 2015 \cdot 2015 = 2015^2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} b &= 1 + 3 + 5 + 7 + \dots + 2015 = 1 + 2 + 3 + 4 + \dots + 2015 - (2 + 4 + \dots + 2014) = \\ &= 2015 \cdot 2016 : 2 - 2(1 + 2 + 3 + 4 + \dots + 1007) = \\ &= 2015 \cdot 1008 - 2 \cdot 1007 \cdot 1008 : 2 = 2015 \cdot 1008 - 1007 \cdot 1008 = \\ &= 1008(2015 - 1007) = 1008 \cdot 1008 = 1008^2 \end{aligned}$$

$$\text{b) } 2015 + a = 2015 + 2015^2 = 2015(1 + 2015) = 2015 \cdot 2016$$

$$4b = 4 \cdot 1008^2 = 2^2 \cdot 1008^2 = (2 \cdot 1008)^2 = 2016^2$$

$$\text{Deoarece } 2015 \cdot 2016 < 2016^2 \Rightarrow 2015 + a < 4b$$

2.

Observăm că $2a$, $6c$ și 50 sunt nr. pare $\Rightarrow b$ este par și prim $\Rightarrow b = 2$.

Atunci avem $2a + 6c = 40 / : 2$ și $\Rightarrow a + 3c = 20$.

Pentru $a = 2 \Rightarrow c = 6$ nu este prim;

Pentru $a = 3 \Rightarrow c \notin \mathbb{N}$;

Pentru $a = 5 \Rightarrow c = 5$;

Pentru $a = 7 \Rightarrow c \notin \mathbb{N}$;

Pentru $a = 11 \Rightarrow c = 3$;

Pentru $a = 13 \Rightarrow c \notin \mathbb{N}$;

Pentru $a = 17 \Rightarrow c = 1$ nu este prim;

Pentru $a > 19$ și prim $\Rightarrow c \notin \mathbb{N}$.

Deci numerele sunt : $a=5$, $b=2$ și $c=5$; $a=11$, $b=2$ și $c=3$.

3.

Din condiția (i) rezultă că elementele mulțimilor X și Y se găsesc printre elementele mulțimii $\{1; 2; 3; 4\}$.

Din (ii) rezultă că $1 \in X$, $1 \in Y$, $2 \in X$, $2 \in Y$.

Din (ii) și (iv) rezultă că $3 \notin Y$.

Datorită condiției (iii) avem și $3 \notin X$ (astfel din $3 \in X$ și $3 \notin Y$ ar rezulta $3 \in X-Y$, ceea ce contravine condiției $X-Y \subset \{1,2,4\}$).

Deci elementele 1 și 2 fac parte din ambele mulțimi X și Y , iar 3 nu aparține nici lui X și nici lui Y .

Din (v) avem $4 \notin X$ și $4 \in Y$.

În concluzie $X = \{1;2\}$ și $Y = \{1; 2; 4\}$

4.

Determinarea sumei inițiale : $600 \cdot 5 = 3000$ (lei).

Determinarea lungimii efective a traseului : $2700 : 5 = 540$ (km)

Determinarea sumei economisite prin renunțarea celor 6 elevi : $3000 - 2700 = 300$ (lei)

Determinarea costului pentru un elev : $300 : 6 = 50$ (lei)

Determinarea numărului de elevi înscriși inițial : $3000 : 50 = 60$ (elevi)

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 14.02.2015

Clasa a VI-a

Soluții

1. Aflați numărul natural \overline{xy} dacă $\frac{\overline{xyxyxy}}{\overline{yxyxyx}} = \frac{4}{7}$.

Solu ie: $\frac{\overline{xyxyxy}}{\overline{yxyxyx}} = \frac{4}{7} \Rightarrow \frac{(10x+y)(1000+100+1)}{(10y+x)(1000+100+1)} = \frac{4}{7} \Rightarrow 70x+7y = 40y+4x$

Deci $2x=y$ și cum x,y cifre atunci \overline{xy} poate fi 12, 24, 36 sau 48.

2. Arătați că numărul $N=1+7+7^2+\dots\dots+7^{2015}$ este divizibil cu 200.

Solu ie: Grupând termenii câte 4 (pentru ca sunt 2016 la număr și vom avea 504 seturi de 4) obținem $N=(1+7+7^2+7^3)+7^4(1+7+7^2+7^3)+\dots\dots+7^{2012}(1+7+7^2+7^3)=400(1+7^4+\dots+7^{2012})$ de unde N este divizibil cu 200

3. Se consideră segmentul $[AB]$ și O mijlocul său. Pe o dreaptă d ce trece prin O (diferită de AB) se consideră de o parte și de alta a lui O punctele M și N astfel încât unghiurile $\angle BMO$ și $\angle ANO$ sunt congruente. Arătați că $MA=NB$.

Solu ie: Comparăm triunghiurile $\triangle MOB$ și $\triangle NOA$ conform cazului LUU și obținem $MO=NO$. Apoi comparând $\triangle MOA$ și $\triangle NOB$ conform cazului LUL și obținem $MA=NB$.

4. Se consideră două unghiuri adiacente și suplementare cu interioarele disjuncte. Bisectoarea celui mai mare dintre ele formează cu o latură a celui alt unghi de 110° . Aflați măsurile celor două unghiuri.

Solu ie: Considerăm unghiurile XOY și YOZ cu $m(XOY)=a$, $m(YOZ)=b$ și $a>b$. Dacă OM bisectoarea lui XOY atunci unghiul dat este MOZ (pentru că altă variantă ar fi MOY ceea ce ar implica $m(XOY)=220^\circ$ – fals) Deci vom avea $a+b=180^\circ$ și $(a/2)+b=110$ de unde $a/2=70^\circ$. Deci măsurile unghiurilor sunt $a=140^\circ$ și $b=40^\circ$.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 14.02.2015

Clasa a VII-a

Soluții

$$1. \quad \text{a)} \quad (1 > \frac{1}{\sqrt{2015}}, \quad \frac{1}{\sqrt{2}} > \frac{1}{\sqrt{2015}}, \quad \frac{1}{\sqrt{3}} > \frac{1}{\sqrt{2015}}, \quad \dots, \quad \frac{1}{\sqrt{2015}} \geq \frac{1}{\sqrt{2015}}) \Rightarrow$$

$$1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2015}} > \underbrace{\frac{1}{\sqrt{2015}} + \frac{1}{\sqrt{2015}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2015}}}_{2015} \Leftrightarrow$$

$$1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2015}} > \frac{2015}{\sqrt{2015}} \Leftrightarrow 1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2015}} > \sqrt{2015}.$$

$$\text{b)} \quad x = \frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{6}} + \dots + \frac{\sqrt{2015}-\sqrt{2014}}{\sqrt{2015 \cdot 2014}} \Leftrightarrow$$

$$x = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{6}} - \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{6}} + \dots + \frac{\sqrt{2015}}{\sqrt{2015 \cdot 2014}} - \frac{\sqrt{2014}}{\sqrt{2015 \cdot 2014}} \Leftrightarrow$$

$$x = 1 - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2014}} - \frac{1}{\sqrt{2015}} \Leftrightarrow x = 1 - \frac{1}{\sqrt{2015}} \Leftrightarrow x = \frac{\sqrt{2015}-1}{\sqrt{2015}} \Leftrightarrow$$

$$x\sqrt{2015} = \sqrt{2015} - 1.$$

$$1936 < 2015 < 2025 \Leftrightarrow \sqrt{1936} < \sqrt{2015} < \sqrt{2025} \Leftrightarrow 44 < \sqrt{2015} < 45 \Big|_{-1} \Leftrightarrow 43 < \sqrt{2015} - 1 < 44 \Rightarrow$$

$$\lceil \sqrt{2015} - 1 \rceil = 43 \Leftrightarrow \lceil x\sqrt{2015} \rceil = 43.$$

$$2. \quad \text{a)} \quad a^2 + b^2 = c^2 \Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 = 2c^2 \Leftrightarrow \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} = \sqrt{2c^2} = c\sqrt{2}. \text{ Presupunem că}$$

$$c\sqrt{2} \in \mathbb{Q} \Rightarrow \exists r \in \mathbb{Q} \text{ astfel încât } c\sqrt{2} = r \Leftrightarrow \sqrt{2} = \frac{r}{c} \text{ Contradicție!}$$

$\notin \mathbb{Q}$ $\in \mathbb{Q}$
 $\in \mathbb{Q}$ $\in \mathbb{Q}$

Prin urmare, $\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \notin \mathbb{Q}$.

b) Dacă $a \not\equiv 5, b \not\equiv 5$, atunci $a^2, b^2 \in \{5k+1; 5k+4 / k \in \mathbb{N}\}$. Dacă a^2, b^2 au aceeași formă, $5k+1$ sau $5k+4$, atunci $a^2 + b^2$ ar fi egală cu $5q+2$ sau $5q+3$, ceea ce contrazice egalitatea dintre $a^2 + b^2$ și un pătrat perfect (c^2). Dacă a^2, b^2 au forme diferite,

$$a^2 + b^2 = 5q \Rightarrow c^2 = 5q \Rightarrow c:5 \Leftrightarrow c^2 = 25p^2 \Leftrightarrow a^2 + b^2 = 25p^2 \Rightarrow \text{Putem considera}$$

$a^2 = 9p^2$ și $b^2 = 16p^2$. Ținând cont de faptul că $(a,b) = 1$, obținem $p=1$. Avem $a=3, b=4$ și $c=5$.
Urmează că $\sqrt{a^2b^2 + c^2} = \sqrt{9 \cdot 16 + 25} = \sqrt{169} = 13 \in \mathbb{N}$.

$$3. \quad a) \quad ABCD \text{ paralelogram} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} AB \parallel CD \Rightarrow MAB \equiv NCD \\ (AB) \equiv (CD) \\ (AM) \equiv (NC) \end{array} \right\} \begin{array}{l} LUL \\ \Rightarrow \Delta MAB \equiv \Delta NCD \Rightarrow \end{array}$$

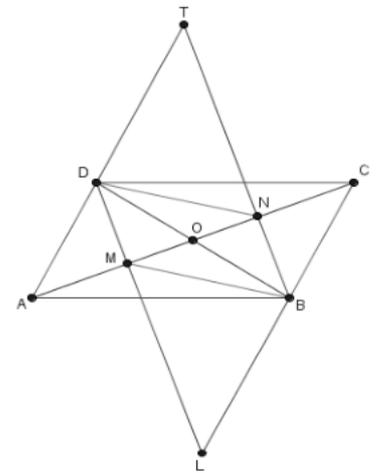
$$(DN) \equiv (BM)$$

b) Din ABCD paralelogram \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} AD \parallel CB \Rightarrow MAD \equiv NCB \\ (AD) \equiv (CB) \\ (AM) \equiv (NC) \end{array} \right\} \begin{array}{l} LUL \\ \Rightarrow \Delta MAD \equiv \Delta NCB \end{array}$$

$$\Rightarrow (DM) \equiv (BN)$$

$(DN) \equiv (BM)$ și $(DM) \equiv (BN) \Rightarrow DMBN$ paralelogram $\Rightarrow DL \parallel BT$, dar $DT \parallel BL \Rightarrow DLBT$ paralelogram. Cum O este mijlocul lui (DB) (din paralelogramul $ABCD$) $\Rightarrow O$ este mijlocul lui $(LT) \Rightarrow L, O, T$ sunt coliniare.

$$4. \quad \left. \begin{array}{l} m(\sphericalangle A) = 90^\circ \\ m(\sphericalangle C) = 30^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow m(\sphericalangle B) = 60^\circ$$

(BE) -bisectoarea $\sphericalangle B \Rightarrow m(\sphericalangle CBE) = m(\sphericalangle ABE) = 30^\circ$.

$\triangle CEB$ este isoscel (având unghiurile din B și C de 30°) $\Rightarrow (BE) \equiv (CE)$. În $\triangle AEB$, $m(\sphericalangle EAB) = 90^\circ, m(\sphericalangle ABE) = 30^\circ \Rightarrow$

$$AE = \frac{BE}{2} = \frac{CE}{2} \Rightarrow AC = 3 \cdot AE. \quad \frac{AE}{AC} = \frac{BD}{BC} = \frac{1}{3} \Rightarrow DE \parallel AB.$$

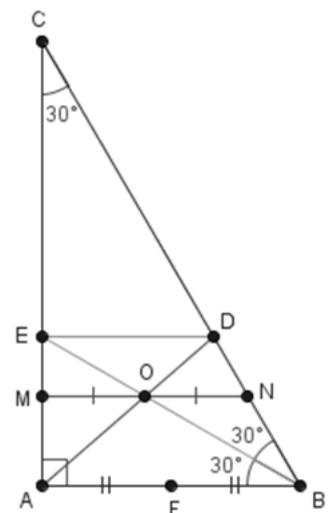
Prin O , ducem $MN \parallel AB, M \in AC, N \in BC$. Conform TFA, avem

$$\triangle EMO \sim \triangle EAB \Rightarrow \frac{EM}{EA} = \frac{MO}{AB} \quad (1) \text{ și din}$$

$$\triangle DNO \sim \triangle DBA \Rightarrow \frac{DN}{DB} = \frac{NO}{AB} \quad (2).$$

Din $DE \parallel MN \parallel AB \Rightarrow \frac{EM}{EA} = \frac{DN}{DB}$ (3) Din rel. (1), (2) și (3) $\Rightarrow (MO) \equiv (ON)$. În $\triangle CAB$, CF

este mediană și $MN \parallel AB \Rightarrow CF$ trece prin mijlocul lui (MN) , adică prin O . Deci F, O, C sunt coliniare.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
Etapa locală-14.02.2015
Clasa a VIII-a

Bareme de corectare și notare

Nr.crt.	Rezolvarea problemei	Punctaj
1. a	$7(1-x)=2m$	1p
	$x=(7-2m):7$	2p
b	$1 \leq (7-2m):7 < 2$	1p
	$-3,5 < m \leq 0$	1p
	$m \in \{-3;-2;-1;0\}$	1p
	Cum m diferit de 0, obținem $m \in \{-3;-2;-1\}$	1p
2. a	$(x+2y)^2 \geq 8xy$	1p
	$(x-2y)^2 \geq 0$	2p
	$\frac{1}{x} + \frac{1}{2y} \geq \frac{4}{x+2y}$ și celelalte două însumate, obținem:	
	$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \geq \frac{8}{3} \left(\frac{1}{x+2y} + \frac{1}{y+2z} + \frac{1}{z+2x} \right)$	3p
	Egalitatea are loc dacă $x=2y, y=2z, z=2x$, de unde $xyz=8xyz$ adică $xyz=0$	
	Cum x, y, z sunt strict pozitive, obținem inegalitate strictă.	1p
3. a	$MA \perp (ABCD) \Rightarrow MA \perp BD$	1p
	$BD \perp AC, BD \perp MA \Rightarrow BD \perp (ACNM) \Rightarrow BD \perp MN$	2p
b	$MA=5, MN=5, NB=2(\sqrt{7}-1)$	1p
	Distanța de la M la BN este înălțime în triunghiul isoscel BMN și este	
	Egală cu $\sqrt{17+2\sqrt{7}}$	1p
	Dacă $BS \parallel AM, BS=AM$ atunci $MS \perp (NBC)$	
	Distanța de la M la planul (BCN) este egală cu AB, adică 3	2p
4.	$\Delta AFC \equiv \Delta CEA(U.L.U) \Rightarrow$	2p
	$AF=EC, VE=VF \Rightarrow EF \parallel AC$	1p
	Analog $ST \parallel BD$	1p
	$EF \parallel AC, ST \parallel BD \Rightarrow \sphericalangle EF, ST = \sphericalangle AC, BD$	2p
	Deci $m(\sphericalangle EF, ST) = 90^\circ$	1p